

nedeniyle, okuyan çocuk sayısını hızla arttırmış, ama çocuklar için yazan yazar sayısındaki artış aynı hızda olmamıştır.

1928-1945 yılları arasında 23 çocuk dergisi yayın yaşamına girmiştir. Bunlar arasında çocuk haklarını savunan bir de çocuk gazetesinin bulunması, Cumhuriyet dönemi aydınlarının çocuğa karşı toplumsal sorumluluklarını yansıtmaları bakımından ilgi çekicidir. Bu dönemin yazar ve yayıncıları M. Faruk Gürtunca, Rakım Çalapala, Tahsin Demiray ve R. Gökalp Arkın gibi genellikle öğretmenlik mesleğinden gelmektedir. Çocuk dergileri alanında günümüz şair ve yazarlarından M. Faruk Gürtunca (doğ. 1904) dikkat çeken bir yayıncılık çabası göstermektedir. 1957-60 döneminde milletvekili olan Gürtunca, *Çocuk Sesi* (1932), *Afacan* (1934), *Gelincik* (1936) ve *Çocuk Gözü* (1945) dergilerinin yayıncısıdır. Dergilerinde çocuklar için yazdığı şiir ve masallarına da yer vermiştir.

1940'lardan sonra kısa zamanda en çok tanınan çocuk dergileri *Çocuk Haftası* (1943) ve *Doğan Kardeş* (1945) dergileridir.

İlk yıllarında başarılı çocukların seçiminde etken olan bu dergi, İdil Biret, Suna Kan gibi sanatçıları ortaya çıkarmakta yardımcı olmuş. Selma Emiroğlu, Güngör Kabakçı gibi yetenekli çizerlerin yetişmesini kolaylaştırmıştır. Kurucusu ve yöneticisi Vedat Nedim Tör'ün, derginin bu başarısındaki katkısı tartışma götürmez. 1897'de İstanbul'da doğan Tör, Galatasaray Sultanisi'nde Fransızca öğrenim görmüş, Berlin'de yüksek öğrenimini tamamlamış bir iktisat doktorudur. Yakup Kabri Karaosmanoğlu-Şevket Süreyya Aydemir gibi arkadaşlarıyla Kadro dergisinde (1932-34) de çalışan V.N. Tör, kültür yaşamının canlılığının, okuyan çocukların yazınsal beğenisi ile besleneceğini ve toplumun düşünsel gelişmesine katkının bu yolla sağlanacağını bildiği için *Doğan Kardeş* dergisini, kısa zamanda sanat ve kültür yazıları ile değerlendirmiştir. Türk'ün ve Türklerin dünya tarihi üzerindeki olumlu etkileri, köy ve işçi sorunları da bu dergide sık sık yinelenen konular arasındadır. 1960'lardan sonra *Doğan Kardeş* yavaş yavaş sayfalarını niteliksiz çizgi romanlara bırakmaya başlamış ve 1978'de grev nedeniyle kapanmıştır.

1950'lerde dikkati çeken olay, ilişik dizinde de görüleceği gibi hemen hepsi Amerika Birleşik Devletlerinden alınan «çizgi roman»ların ortaya çıkmasıdır. *Pekos Bill*, *Koca Teks*, *Oklahoma*, *Bill Kid*, *Deyvi Kroket*, *Tom Miks* v.b. adları bile yabancı olan bu dergiler, çocuklar için olmasa bile kısa zamanda çok kâr getirmeleri açısından yayıncılar için yararlıdır denebilir. Ofset baskının kolaylıklarından ve ucuzluğundan yararlanıldığı, hızla satılıp tükendiği için, çocuk dergileri piyasası günümüzde de bu dergilerle doludur. Bu dergilerin içeriğinin çocukların ruh yapısı, hayal dünyası ve yazınsal beğenisi üzerindeki olumsuz etkilerini ince-